

ВОЕННА АКАДЕМИЯ „ГЕОРГИ СТОЙКОВ РАКОВСКИ“

1504, София, бул. „Евлоги и Христо Георгиеви“ № 82,

Рег. № ..... /.....2021 г.

СТАНОВИЩЕ

от полк. доц., д-р, Калин Веселинов Градев доцент в катедра „Сухопътни войски“ при факултет „Командно-шабен“ на Военна академия „Георги Стойков Раковски“

на дисертационен труд на майор Георги Белчев Белчев – докторант на самостоятелна подготовка в катедра „Военни науки“ при факултет „Общовойскови“ на Национален военен университет “Васил Левски”, гр. Велико Търново

на тема **„Изследване на възможностите за усъвършенстване на обучението по тактическа и тактико-специалната подготовка с курсантите и специализанти“**, за присъждане на образователна и научна степен “доктор” в област на висшето образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.2. „Военно дело“, по докторска програма: „Организация и управление на Въоръжените сили“

научен ръководител: полковник доцент доктор Владко Филипов Сидеров

СОФИЯ

2021

Настоящото становище е разработено в последователност и съдържание описани в Приложение № 7 на Правилника за научноизследователската дейност на Национален военен университет „Васил Левски“ и дава отговор на следните въпроси и изисквания:

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем.

Актуалността на разработения от майор Белчев дисертационния труд проблем в научно-приложно и практико-приложно отношение произтича най-вече от необходимостта за изследване на възможностите за усъвършенстване всеобхватността на обучението на курсантите и специализантите в областта на военното дело, и не толкова с оглед на имагинерни, а по-скоро на наличните и притежавани възможности, отговарящи адекватно на съвременните реалности.

Научните изследвания в тази област на военното изкуство и наука съществуват, както в периодични издания, така и в разработените дисертационни трудове от професор доктор Марин Петков, полк. проф. д.н Веселин Мадански (2013), майор доктор Стефан Петков (2013), и Николай Петров, Наско Загорев и Марин Георгиев (2015, 2016 и 2019), полк.проф д-р Николай Ничев (2018) но в тях или не се търси конкретното обвързване на тактическата и тактико-специалната подготовка или са насочени към други подготовки и са по-скоро в други (специализирани) направления на подготовката.

Актуалността на тематиката, свързана с процесите на тактическата и тактико-специалната подготовка, ясно и недвусмислено се потвърждава и от факта, че в последните две години се публикуваха редица публикации на НАТО свързани с тематиката разглеждана в дисертационния труд. Като по-важни могат да се посочат Education and training for urban operations - ATrainP-03 edition B NATO Unclassified 25.06.2019, Training and education for peace support operations – ATrainP-01 edition D 14.03.2019 Mountain warfare education and training - ATrainP-06 edition A 23.11.2020. Важно е също така да се отчете, че стандартизационни документи като STANREC №: 4800 NATO education and training network federation architecture and federation object model design (NETN FAFD) 29.03.2021, които все

още е в процес на разглеждане и сертификация, се засягат проблеми кореспондиращи с темата на ДТ.

2. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд

В заключението докторанта се съобразил с изискването от ПРАС в РБ и е представил резюме на получените резултати (а не приноси) и декларация за оригиналност.

От така предложените пет научни, считам че могат да бъдат обединени в не повече от един със следното съдържание: Обогаляване на съществуващи знания свързани с обучението по тактическа и тактико-специална подготовка, като въз основа на анализ на съвременни модели за обучение във водещи във военното дело страни и факторите влияещи върху системата за подготовка е изведен модел за обучение по тактическа и тактико-специална подготовка.

От предложените пет научно-приложни резултати приемам единствено първия „Разработен е модел за координиране и синхронизиране на обучението по тактическа и тактико-специална подготовка на курсантите“, като вторият и третия приемам за **практико-приложни**, тъй като считам, че всеки от предложените намира място в практическото прилагане, а и изследванията, проведени в ДТ са насочени именно в тази плоскост.

Убеден съм, че авторското участие на майор Белчев в предложените приноси в дисертационния труд е сто процентово.

Подкрепям напълно препоръките (стр.174) отправени от докторанта, че отбелязаните резултати в дисертацията могат да се използват за актуализиране на националната нормативна база, за преработването на програмите в НВУ „Васил Левски“ с цел усъвършенства обучението по методика на тактическата и тактико-специалната подготовка на курсантите.

Дисертационният труд също така може да се използва за извършване на анализи, обяснения и решения на проблеми във военната сфера свързани с повишаване подготовката на преподавателите, а така също и да служат като

основа за развитие и подобрене на практиките свързани с тематиката на дисертационния труд.

3. Критични бележки

В дисертационния труд, по мое мнение, съществуват и някои слабости и пропуски, които, макар и да не са от съществено значение следва да бъдат отбелязани. По-важните от тях са следните:

На отделни места в дисертацията термините „подготовка на офицерите“ и „подготовка на курсантите“ се прекрива, като не става ясно към коя от групите е насочена, а същността и смисълът им е коренно различен.

Представената инициатива на ЕС за обмяна на бъдещи млади офицери (EMILYO) (143 стр), като основна политика за обмяна курсанти и техни преподаватели, е прекалено кратко и се ограничават единствено и само до отчитане на наличието ѝ без да се обвърже с тематиката на ДТ.

При оформянето на математически формули е задължително да се упоменава, освен значението на всеки от съставните елементи и мерната единица в която ще се измерва, което пропуснато.

Не е обърнато достатъчно внимание върху възможността за съвместяване на подготовката на курсанти и специализанти

Литературните източници и нормативните актове са използвани добросъвестно, но незначителна част от библиографията, не е отразена съгласно изискванията (липсват ISSN или ISBN), друга част не може да бъде открита откъде точно е приложена или използвана в изложението на ДТ, което най-вероятно е поради технически причини и не може да се възприеме, че не е коректно цитирана.

Въпроси към докторанта:

В каква дименсия следва да се предели сборът от усвоените знания (Π)?

Имайки предвид спецификата и актуалността на темата, защо изследванията в дисертационния труд не са публикации в списания с импакт фактор и на чужд език?

При какви стойности на показателите може да се определи максималната стойност на коефициента за ефективност на обучението представен в приложение №8?

4. Заключение

Предложеният дисертационен труд от майор Георги Белчев на тема: „Изследване на възможностите за усъвършенстване на обучението по тактическа и тактико-специалната подготовка с курсантите и специализанти” е в пълно съответствие с изискванията за придобиване на образователната и научна степен "Доктор" на ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане.

Към датата на изготвяне на становището не ми е известно да са постъпили сигнали за плагиатство относно публикациите на докторанта, които да са легитимни по реда на действащото законодателство. Не ми е известно резултати от изследването в дисертационния труд да са цитирани от други автори.

Докторантът под ръководството на научният си ръководител е успял да разработи задълбочено научно изследване по темата на дисертацията. Правилно са интерпретирани резултатите от научното изследване като ги е оформил и представил разбираемо, логично и прецизно. Дисертационният труд притежава своите отличителни моменти, които представляват принос за развитието на науката за сигурност и способстват за практическото решаване на кръга от проблеми, свързани с решаването на съществуващо противоречие между високите изисквания към подготовката на курсантския и офицерския състав и съществуващата реалност.

5. Оценка на дисертационния труд

Имайки предвид гореизложеното давам своята **положителна** оценка на дисертационния труд

София,

22. 03.2021г.

изготвил становището: .....

полк.,доц. д-р

Калин Градев

G. S. RAKOVSKI NATIONAL DEFENSE COLLEGE

82 Evlogi and Hristo Georgievi Blvd., 1504 Sofia, Bulgari

Ref. №

OPINION

by

COL.Assoc.prof.Kalin Veselinov Gradev,PhD

associate professor in Land forces department - "Command and staff" Faculty
at the Rakovski National Defence College

about dissertation work on theme "Research of the educational improvement
possibilities in tactical and tactical-special training with the cadets and specialists"

submitted by Major Georgi Belchev Belchev

for awarding the educational and scientific degree "Doctor", in the field of higher
education 9. "Security and Defence", professional field 9.2. "Military Affairs", in a
doctoral program: "Organization and Management of the Armed Forces"

Scientific supervisor:

Colonel Associate Professor Vladko Filipov Siderov ,Ph. D

SOFIA

2021

This opinion has been developed in the sequence and content described in Annex № 7 of the Rules for Research of the National Military University "Vasil Levski" and provides answers to the following questions and requirements:

1. Relevance and significance of the developed scientific problem.

The topicality of the dissertation developed by Major Belchev in scientific application and practical application stems mainly from the need for the development of the comprehensiveness of the training of trainees and graduates in the field of military affairs, and not so much with the ability of the imaginary, but rather the available and available possibilities corresponding to the co-existing conditions.

The dissertations developed by Professor Dr. Marin Petkov, Col. Prof. DSc. Veselin Madanski (2013), Major Dr. Stefan Petkov (2013), and Nikolay Petrov, Nasko Zagorov and Marin Georgiev (2015, 2016 and 2019), have their indisputable contribution in this direction, also Col. Prof. Dr. Nikolay Nichev (2018), but they either do not seek the specific commitment of tactical and tactico-special training or are aimed at other preparations and are rather in other (specialized) directions of preparation.

The topicality of the themes related to the processes of tactical and tactic-special training is clearly and unambiguously confirmed by the fact that a number of publications related to the topic discussed in the dissertation work have been published in the last two years. Education and training for urban operations - ATrainP-03 edition B NATO Unclassified 25.06.2019, Training and education for peace support operations - ATrainP-01 edition D 14.03.2019 Mountain warfare education and training - ATrainP-06 edition A 23.11.2020 can be indicated as more important. It is also important to recognize that standardization documents such as STANREC No: 4800 NATO Education and Training Network Federation Architecture and Federation Object Model Design (NETN FAFD) 29.03.2021, which are still under consideration and certification, address issues corresponding to the topic of dissertation.

2. Assessment of the scientific results and the contributions of the dissertation.

In the conclusion, the doctoral student complied with the requirement of PRAS in the Republic of Bulgaria and submitted a summary of the results obtained (not contributions) and a declaration of originality.

Of the five scientific studies thus proposed, I believe that they can be combined into more than one with the following content: Enriching existing knowledge related to the training of tactical and tactico - special training, and on the basis of an analysis of

modern training models in leading countries and the factors influencing the training system, a model for training in tactical and tactico - special training is derived.

From the proposed five scientific and applied results, I accept only the first "A model for coordinating and synchronizing training in tactical and tactician special training of students has been developed", the second and third i consider to be practical and applied, since I believe that each of the proposed finds a place in the practical application, and the studies carried out in dissertation are directed precisely on this plane.

I am convinced that major Belchev's author's participation in the proposed contributions to the dissertation work is one00 percent.

I fully support the recommendations (p. 174) made by the PhD student that the noted results in the dissertation can be used to update the national normative basis, for the revision of the programs in "Vasil Levski" National University in order to improve the training according to the methodology of the tactical and tactico-special training of the students.

The dissertation work can also be used to carry out analyses, explanations and solutions to problems in the military field related to increasing the preparation of teachers, as well as to serve as a basis for the development and improvement of practices related to the theme of thesis work.

3. Critical remarks

In the dissertation work, in my opinion, there are also some weaknesses and omissions which, although not essential, should be noted. More important of these are the following:

At various places in the dissertation, the terms "preparation of the officers" and "preparation of the students" overlap, not clear which of the groups is directed, and their essence and meaning is radically different.

The presented EU Initiative for the Exchange of Future Young Officers (EMILYO) (143 pp), as the main policy for exchange students and their teachers, is too short and limited to taking into account its existence without being bound by the theme of the dissertation.

When shaping mathematical formulae, it is mandatory to mention, in addition to the meaning of each of the constituents and the unit of measurement in which it will be measured, which is omitted.

Not enough attention has been paid to the possibility of reconciling the preparation of students and graduates

Literary sources and regulations are used in good faith, but a negligible part of the bibliography is not reflected as required (is missing ISSN or ISBN), another part cannot be found exactly where it was applied or used in the TT exhibition, which is most likely for technical reasons and cannot be perceived to be misquoted.

Questions to the PhD student:

In what dimension should the sum of the acquired knowledge (P) be divided?

Given the specificity and relevance of the topic, why research in the dissertation are not publications in journals with impact factor and in a foreign language?

At what values of the indicators can the maximum value of the training efficiency coefficient presented in Annex №8 be determined?

4. Conclusion

The proposed dissertation work by Major Georgi Belchev on the topic: "Study of the possibilities for improvement of the training in tactical and tactico-special training with students and graduates" is in full compliance with the requirements for the acquisition of the educational and scientific degree "Doctor" of the ZRASBRB and the Regulations for its implementation.

As of the date of the opinion, I am not aware of any reports of plagiarism regarding the doctoral student's publications, which are legitimate under the current legislation. I am not aware that the results of the research in the dissertation have been cited by other authors.

The PhD student, under the guidance of his supervisor, has managed to develop an in-depth research on the topic of the dissertation. The results of the scientific research are correctly interpreted as he has shaped and presented them in an understandable, logical and precise way. The dissertation has its distinctive features, which contribute to the development of security science and contribute to the practical solution of a range of problems related to solving the existing contradiction between the high requirements for the training of cadets and officers and the existing reality.

5. Evaluation of the dissertation work

In view of the above, I give my positive assessment of the dissertation work.

Sofia,
22. 03.2021г.

opinion prepared by:
COL.assoc. prof. dr.

Kalin Gradev